

of how «fun, interesting and fulfilling» (p. 278) it could be for the audio describers it is necessary to guarantee at least a similar level of entertainment for the audience.

In their contribution Agnieszka Chmiel and Iwona Mazur take a closer look at the pioneering years of audio description in Poland, giving special attention to the quality of the scripts. The article starts with a presentation of the origins and the state of the art of AD in Poland. Unfortunately this information is rather outdated. However, this shortcoming could be regarded as an indicator of the rapid changes that have taken place in Poland since 2008. The main part of the article presents results of qualitative analysis of seven Polish audio described programs against English guidelines. In general the authors come to a conclusion that Polish audio descriptions «comply with the majority of the guidelines», but they also identify mistakes and errors. Although it is a well written article, my feeling is that the most interesting part

is yet to be published. As Chmiel and Mazur indicate this publication is only part of an AD-Verba project and one of the next steps reception studies among blind and partially sighted audiences.

In the introduction of the volume under review, the editors stress that the aim of the book is to offer the reader «a meaningful contribution to audiovisual translation in both its theoretical and practical dimensions» (p. 12). It is my pleasure to say «mission accomplished». This book offers a handful of fresh ideas for those interested in general AVT development and research directions. It could be especially useful for students searching for MA thesis inspiration.

Anna Jankowska

Jagiellonian University

UNESCO Chair for Translation Studies
and Intercultural Communication

SETTON, Robin (ed.)

Interpreting Chinese, Interpreting China

Amsterdam, Filadèlfia: John Benjamins, 2011, 188 p.

Interpreting Chinese, Interpreting China, editat per Setton, presenta una selecció d'articles que permetran al lector entendre millor la situació actual de la interpretació i de la recerca en interpretació a la Xina. En aquest sentit, es tracta d'un llibre que es publica en un moment clau: els intercanvis entre la Xina i la resta del món són cada cop més freqüents i ja no es limiten a trobades diplomàtiques o a reunions entre empresaris, sinó que el xinès emergeix com a llengua internacional en tota mena d'àmbits. A més a més, no tan sols la interpretació del xinès s'estén i amplia els seus horitzons, sinó que la recerca que se'n deriva s'obre camí en temes i aproximacions cada cop més diversos. Tanmateix, aquesta recerca se sol difondre en xinès,

motiu pel qual publicacions com la que tenim entre mans tenen el valor afegit d'ampliar el ventall de lectors potencials a partir d'una llengua franca, com és el cas de l'anglès.

El volum destaca per una gran diversitat temàtica; una diversitat que, d'altra banda, és del tot necessària si es pretén donar una visió àmplia de l'estat de la qüestió de la interpretació a la Xina. Mentre que la introducció de Setton i l'informe de Wang i Mu són els capítols més generals i descriptius, en la resta s'exposen qüestions d'anàlisi més concretes que, certament, reflecteixen els grans temes de la recerca en interpretació: el paper dels intèrprets en diferents moments històrics, la interpretació en llengua de signes, la

interpretació de conferències, la interpretació jurídica, la formació d'intèrprets i, finalment, la seva avaluació i acreditació. D'aquesta manera, fins i tot la interpretació als serveis públics, un àmbit amb escassa recerca a la Xina pel fet que no es tracta d'un país receptor d'immigrants, queda reflectida en l'article sobre interpretació als tribunals de Leung i Gibbons.

La introducció, a càrrec de l'editor, Setton, és ja, en si mateixa, una declaració d'intencions: es tracta d'un volum que neix amb la clara vocació d'apropar-nos a la realitat de la interpretació a la Xina. Així aquests primers paràgrafs ens situen en el context històric, cultural i socioprofessional en què s'emmarquen els treballs de recerca que coneixerem a les pàgines següents, alhora que Setton planteja ja les primeres preguntes i reflexions pel que fa a la possible evolució de la interpretació a la Xina en el futur més proper.

En el primer capítol del llibre, Lung ens transporta a la Xina de finals de la dinastia Han (25-220 dC) i ens presenta les percepcions que ja en aquella època es tenien dels intèrprets. És interessant observar que no es feia cap distinció entre traducció i interpretació, dues activitats que quedaven sota el paraigua del concepte 译 (yì), que bé podria associar-se al concepte més ampli de la mediació lingüística. L'anàlisi de Lung, de fet, revela que la interpretació en aquella època semblava incloure tasques de mediació cultural i de propaganda i suport a la tasca colonitzadora dels oficials a les zones frontereres, per bé que, d'altra banda, la interpretació no fos una activitat reconeguda per l'emperador, que l'associava més aviat a la feina dels historiadors. A banda del valor de l'aportació de Lung en l'àmbit de la història de la interpretació, l'analogia que estableix entre l'intèrpret del segle I aC i algunes de les situacions que avui dia viuen els mediadors interculturals i intèrprets als serveis públics és molt encertada, sobretot en les reflexions pel que fa a la identitat de l'intèrpret i als seus sentiments de lleialtat.

Al segon capítol, Xiao i Yu presenten un estudi prospectiu de l'estat de la qüestió de la interpretació en llengua de signes a la Xina, basat en enquestes distribuïdes a intèrprets i a usuaris sords, i complementat amb entrevistes a una mostra dels intèrprets i dels usuaris que van participar en les enquestes. Es tracta d'un estudi innovador pel fet que, per primera vegada a la Xina, es fa una aproximació acadèmica a la interpretació en llengua de signes i se n'aporta dades significatives pel que fa a una gran quantitat de temes: des de l'experiència i la formació dels professionals que s'hi dediquen, als àmbits de més demanda, a l'accés que hi poden tenir les persones sordes o a les modalitats més usades. Si bé la mostra enquestada és relativament petita si tenim en compte la magnitud de població de la Xina, l'enquesta emprada és realment exhaustiva pel que fa a les preguntes incloses, de manera que les dades esdevenen molt rellevants a l'hora de dibuixar un primer esbós del que seria l'estat de la qüestió d'aquesta pràctica tan recent a la Xina.

Al tercer capítol, Chang i Wu entren en un dels terrenys per excel·lència en la recerca en interpretació: la interpretació simultània de conferències; i n'escullen una de les parts més complexes: la interpretació en els torns de preguntes i, concretament, en les formes d'adreçar-se entre si que fan servir els interlocutors. Aquest objecte d'estudi permet a Chang i a Wu, d'una banda, incloure teories relacionades amb la interacció i amb el marc de participació i, de l'altra, analitzar exemples en què clarament cal interpretar referents culturals que, en els alguns casos, manquen d'equivalent en la llengua d'arribada. Amb aquesta aproximació, Chang i Wu presenten un estudi que va més enllà de la recerca estricta en interpretació simultània, ja que hi apliquen teories tradicionalment més relacionades amb la interpretació d'enllaç o amb la comunicació intercultural.

Al quart capítol, Leung i Gibbons es fixen en el cas concret de la interpretació

de les partícules finals del cantonès en judicis fets a Hong Kong. Així, en primer lloc, presenten la situació actual als jutjats de Hong Kong, en què la interpretació no tan sols hi ha estat regulada i reconeguda, sinó que, a més a més, hi és una pràctica freqüent. A continuació, analitzen les estratègies que adopten els intèrprets d'una mostra d'interaccions a l'hora de transmetre el valor de les partícules finals del cantonès; unes partícules sense equivalència semàntica en la llengua d'arribada, l'anglès. Amb aquest capítol, Leung i Gibbons s'endinsen en un tema relativament poc explorat i que, alhora, pot ser de gran interès des de punts de vista molt diversos: des de l'aplicació dels resultats en la formació d'intèrprets fins a la viabilitat d'aplicar aquesta recerca en altres llengües, com pot ser el xinès mandarí.

Al cinquè capítol, Peng aplica la teoria de l'estructura retòrica (RST, *Rhetorical Structure Theory*) per descriure la coherència en una sèrie de discursos interpretats en la modalitat consecutiva. Després de definir el concepte de coherència i d'explicar els fonaments i les aplicacions de la teoria de l'estructura retòrica, Peng presenta l'anàlisi d'un corpus de discursos interpretats en anglès i en xinès i demostra que aquesta teoria pot ser una eina útil per a l'avaluació de la coherència en els discursos interpretats. Tanmateix, es tracta d'un capítol dens i complex, que requereix una lectura atenta per tal de poder acabar de comprendre l'anàlisi feta per l'autora i els gràfics que l'acompanyen.

Al sisè capítol, Liu i Chiu se centren en els discursos de partida per a l'avaluació de la interpretació, en un estudi que compara diferents mètodes per mesurar-ne la dificultat. Motivades per la necessitat d'establir uns criteris objectius per a la selecció de textos per als exàmens d'acreditació d'intèrprets, Liu i Chiu presenten un estudi pilot en què després de mesurar la dificultat de tres textos segons tres mètodes quantificables, a més a més de la valoració holística per part d'un grup d'experts,

van comparar aquests resultats amb la interpretació final feta per dos grups d'estudiants. Malgrat que es tracta només de l'estudi pilot d'un projecte molt més ampli, Liu i Chiu aconsegueixen assenyalar algunes tendències que obren la porta a una recerca amb aplicació directa al disseny d'exàmens per a l'avaluació i l'acreditació d'intèrprets.

Mentre que la introducció de Setton és de gran ajuda per a situar el lector en el context de la recerca sobre interpretació a la Xina, l'informe de Wang i de Mu, al final del volum, entra en detalls més concrets sobre la situació dels estudis d'interpretació a la Xina des de dues perspectives: la formació i la recerca. L'informe ofereix una panoràmica general molt completa de l'evolució de l'oferta formativa per a intèrprets a la Xina: des d'un repàs dels programes que inclouen assignatures o especialitzacions en interpretació, dels continguts que s'hi tracten i de l'enfocament didàctic adoptat a l'aula, fins a la descripció de l'establiment dels exàmens d'acreditació nacionals. A continuació, els autors dediquen unes pàgines a l'estat de la qüestió de la recerca que, malgrat que es troba encara en un estadi molt incipient, de mica en mica es va obrint pas a l'esfera internacional. El punt fort d'aquest informe és que no tan sols es presenten les dades sobre l'estat de la qüestió de la formació i de la recerca en interpretació a la Xina, sinó que, a més a més, els autors argumenten els motius de l'evolució fins a la situació actual, alhora que reflexionen sobre temes que en un futur podrien ser clau tant per a la formació com per a la recerca.

Finalment, el volum conclou amb les ressenyes de dos manuals d'interpretació publicats recentment a la Xina. En la primera, Chen revisa *Interpreting for tomorrow: A course book of interpreting skills between English and Chinese*, mentre que en la segona, Zhou repassa *A coursebook of interpreting between English and Chinese*. Per mitjà d'aquestes ressenyes podem observar el canvi de paradigma que

s'està produint en la recerca i en la didàctica de la interpretació a la Xina, on s'està adoptant una perspectiva basada en les aptituds per a la formació d'interprets. En aquest sentit, les dues ressenyes complementen l'informe de Wang i Mu amb exemples concrets de manuals d'interpretació, alhora que donen una idea més concreta de l'enfocament didàctic de la interpretació a la Xina.

La gran qualitat a nivell acadèmic del volum que tenim entre mans es fa palesa, d'una banda, en el rigor metodològic dels treballs de recerca presentats; i de l'altra, en la claredat i concisió en l'exposició d'aquests treballs. Tant l'estructura com l'estil emprat pels autors dels diferents capítols són de gran ajuda a l'hora de seguir-ne el fil discursiu, de manera que, malgrat la diversitat de temes explorats i la complexitat d'algun d'aquests, parts clau com els objectius i les conclusions aconseguen mostrar la rellevància dels treballs de recerca i copsar, així, l'interès d'un ampli ventall de lectors.

Els objectius expressats per Setton en la introducció s'assoleixen amb escreix i el

lector realment arriba a fer-se una idea detallada del rumb que pren actualment la pràctica i la recerca en interpretació a la Xina. Entre els lectors potencials d'aquest volum, cal incloure tant investigadors que treballen en qüestions relacionades amb la interpretació en les seves diferents modalitats i contextos, com síndlegs i experts en qüestions relacionades amb la traducció i la interpretació del xinès, ja que capítols com el de Lung, sobre la història de la interpretació, o com el de Leung i Gibbons, sobre les partícules finals del cantonès, exposen qüestions que bé podrien ser explorades des d'altres perspectives. Finalment, cal destacar que es tracta d'un volum amb un gran valor prospectiu, que assenta les bases per a futurs treballs de recerca que aprofundeixin en les qüestions que s'hi presenten.

Mireia Vargas-Urpi

Universitat Autònoma de Barcelona
Departament de Traducció
i d'Interpretació

